

INFORMACJA PRASOWA

Oskar i Zofia Hansenowie. Forma Otwarta

15 września – 29 października 2017

Muzeum nad Wisłą
Wybrzeże Kościuszkowskie 22
wstęp wolny

Wystawa poświęcona twórczości Oskara i Zofii Hansenów, prezentuje różne aspekty teorii Formy Otwartej, która była osią ich działalności architektonicznej, artystycznej i pedagogicznej.

Teoria Formy Otwartej, ogłoszona przez Oskara Hansena (1922-2005) podczas Międzynarodowego Kongresu Architektury Nowoczesnej CIAM w Otterlo w 1959 roku, zakładała otwarcie architektury na współtworzenie jej przez jej użytkowników. Przeciwstawiając się strukturom, które definiował jako Formę Zamkniętą – do końca zaprojektowanym, nie pozostawiającym żadnego marginesu dla kreatywności ich użytkowników i stanowiących raczej pomnik wystawiony ich twórcom niż komfortową przestrzeń do życia – Hansen proponował radykalną zmianę sposobu myślenia o roli architekta. Miała ona polegać przede wszystkim na tworzeniu „tła dla zdarzeń”, *passerpartout* dla codziennego życia. Architektura miała za zadanie eksponować ludzi i bogactwo ich codziennej aktywności w przestrzeni. Skupiona na procesie, wydobywaniu podmiotowości i tworzeniu ram dla indywidualnej ekspresji, stawała się narzędziem, które mogło być używane i przekształcane przez jej użytkowników, i które łatwo dostosowywało się do ich zmiennych potrzeb.

Koncepcję Formy Otwartej Hansen rozwijał w projektach różnej skali: od projektów wystawienniczych, tymczasowych pawilonów i osiedli mieszkaniowych, po Linearny System Ciągły, projekt liniowych miast rozciągających się przez całe terytorium Polski, od morza do Tatr. Współautorką wielu z tych projektów, w szczególności zrealizowanych osiedli mieszkaniowych, była jego żona, Zofia Garlińska-Hansen (1924-2013). Architektka związana z Warszawską Spółdzielnią Mieszkaniową zwykle pozostawała w cieniu męża, jej udział w tworzeniu Formy Otwartej był jednak przez Oskara Hansena stale podkreślany.

Wystawa pokazuje różne obszary i skale twórczej działalności, w których Forma Otwarta znalazła zastosowanie. *Tło zdarzeń* skupia się na projektach wystaw i pawilonów wystawienniczych, które ze względu na swój efemeryczny charakter stanowiły idealne pole do teoretycznych eksperymentów. *Polityka skali* koncentruje się na projektach urbanistycznych Oskara Hansena, pokazując ich społeczno-polityczny wymiar. *Jednostka w zbiorowości* przybliża realizacje osiedli mieszkaniowych Hansenów w Warszawie i Lublinie, prezentując ich mniej znane, często niezachowane detale. *Architektura jako instrument* skupia się na projektach budynków użyteczności publicznej – muzeum, galerii, teatru, studia nagraniowego – których kształt miał być determinowany przez użytkowników. *Aktywny negatyw* pokazuje przestrzenie prywatne Hansenów

i związaną z nimi koncepcję rzeźbiarskiego przedstawienia wnętrza architektonicznego. *Anty-pomnik* opowiada o czasoprzestrzennym projekcie pomnika „Droga” upamiętniającego ofiary obozu Auschwitz-Birkenau – zespołowej pracy, która stała się rzeźbiarskim odzwierciedleniem Formy Otwartej. W poszczególne części wystawy wplecione są przykłady zadań z pracowni Oskara Hansena na Wydziale Rzeźby warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Hansen uczył na warszawskiej Akademii przez 30 lat, promując założenia Formy Otwartej wśród swoich studentów.

Do założeń Formy Otwartej nawiązuje również architektura wystawy przygotowana przez grupę projektową Centrala. W swoich formach przywołuje skojarzenia z projektami wystawienniczymi Oskara Hansena, a nieliniarna narracja i możliwość swobodnego wyboru ścieżki zwiedzania sprawia, że samo zwiedzanie ekspozycji staje się doświadczeniem w duchu Formy Otwartej.

Wystawa w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie to czwarta odsłona ekspozycji przygotowanej przez Soledad Gutiérrez, Aleksandrę Kędziorek i Łukasza Rondudę, wyprodukowanej przez Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie oraz Museu d'Art Contemporani de Barcelona. Wystawa była prezentowana w MACBA w Barcelonie (2014), Muzeum Serralves w Porto (2015) i Yale School of Architecture w New Haven, USA (2016). Warszawska odsłona jest zwieńczeniem międzynarodowego tournée wystawy.

Kolofon wystawy:

Kuratorka wystawy: Aleksandra Kędziorek

Architektura wystawy: Centrala (Małgorzata Kuciewicz, Simone De Iacobis)

Projekty graficzne: Piotr Chuchla

Produkcja: Joanna Turek, współpraca: Sylwia Borowska

Program edukacyjny: Katarzyna Witt

Redaktorka publikacji towarzyszących: Kacha Szaniawska

Strona internetowa: hansen.artmuseum.pl

Program towarzyszący: Wystawie towarzyszy bogaty program edukacyjny, obejmujący m.in. weekendowe spotkania poświęcone realizacjom architektonicznym Oskara i Zofii Hansenów w Szuminie, Warszawie i Lublinie. Szczegółowy program zostanie ogłoszony w późniejszym terminie.

Godziny otwarcia Muzeum nad Wisłą: wtorek-czwartek 12.00-20.00, piątek 12.00-22.00, sobota 11.00 – 20.00, niedziela 11.00-18.00, poniedziałki – nieczynne.

Kontakt dla prasy:

Iga Winczakiewicz iga.winczakiewicz@artmuseum.pl / prasa@artmuseum.pl

tel. 22 596 40 23

Materiały prasowe i zdjęcia: prasa.artmuseum.pl